

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs IV. De mutuis petitionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

quàm criminalibus, cùm iudicium nondum propriè ceptum sit, & pœnitere liceat, modò reo novæ dilationes concedantur, & de damno, si quod passus est ratione mutationis, talis reddatur securus: post litem verò contestatam, mutare non potest libellum Actor, nisi inchoatâ novâ instantiâ novum libellum offerre velit cum refusione expensarum *juxta c. Examinata 15. de judiciis*. Si quid tamen obscurius in libello dictum declarare velit, concessum hoc illi est tam ante, quàm post litem contestationem, usque ad conclusionem causæ, cùm per talem accidentalem emendationem cau-

sæ status, ad quem per litem contestationem quasi contractum est, nihil immutetur. Effectus autem libelli oblatus est, quòd secundùm petitionem in libello factam sit ferenda sententia, & quamvis si nihil intersit rei conventi, ut lis cœpta perficiatur, à lite prosequenda desistere possit actor, etiam post litem contestationem, si tamen intersit rei conventi, ob expensas v. g. factas, ut lis perficiatur, debet eam prosequi Actor, & ad finem perducere, ita ut in contumaciam etiam condemnari possit, si litem prosequi nolit.

T I T U L U S IV.

DE MUTUIS PETITIONIBUS.

§. I.

Quæ sint, & dicantur mutue petitiones, & inter quas personas locum habeant?

Mutue petitiones rectè dicuntur, conventio ex parte Actoris & reconventio ex parte rei, si scilicet petente rem aliquam actore coram Iudice à reo, reus hic in eodem iudicio coram eodem Iudice, vicissim aliquid ab Actore petit, ita ut mutue hæ petitiones aliud non sint, quàm duæ petitiones ex parte litigantium factæ, Rei quidem conventi, Actoris verò reconventi coram eodem Iudice, & in eodem iudicio, quæ mutue petitiones (observatis tamen observandis) licitæ sunt, etiam si per se Actoris reconventi competens Iudex non

sit, coram quo reus conveniri debuit, æquum enim est, ut quem in sua causa conventi rei elegit Iudicem actor, eum contra se reconventum patiat. Soli autem reo convento ex personis litigantibus reconventio conceditur, ne si actori etiam reconventio concedatur, in infinitum circa mutuas has petitiones abeat. *c. 2. de rescript. in 6.* & quia reconventio rationem actionis habet, hinc nulli conceditur, nisi qui in iudicio agere potest.

§. II.

Coram quo Iudice fieri possit reconventio?

Coram quo Iudice de causa principali legitime conventus est Reus, coram eodem reconveniri à Reo potest Actor, sive ordinarius hic sit rei conventi

K k 3

Iudex,

Iudex, siue sit delegatus, si ad petitionem actoris, quod plerumque fit, hic impetratus fuit, ob rationem supra allatam, quæ cum non urgeat, casu quo ex utriusque partis consensu, vel ex solo Principis v.g. arbitrio datus est Iudex delegatus, hinc coram tali Delegate reconveniri non potest actor, nisi in rescripto delegationis expressè etiam concessa fuisset reconventio. Simili modo coram Iudice prorogato, quem elegit contra reum actor, reconveniri hic à reo poterit, modò causa, circa quam fit reconventio, non excedat Iudicis prorogati limites, vel fiat tantùm reconventio ratione majoris summæ, de qua aliàs Iudex prorogatus iudicare quidem non potest, cum possit tamen de minore summa.

§. III.

An Laicus conventus à Clerico coram Iudice seculari, vicissim reconvenire possit Clericum coram eodem Iudice?

Quòd in causa spirituali, aut annexa reconveniri non possit Clericus coram seculari Iudice, coram quo Laicum convenit, neque in causa criminali, siue criminaliter siue civiliter hæc tractetur, certissimi juris est, cum Iudex secularis de talibus causis nec incidenter cognoscere possit *c. Tuam 3. De ord. cognit. & c. At si Clerici. 4. De Iudic.* In causa Civili verò & merè temporali, quòd Clericus coram Iudice seculari reconveniri non possit, de iure quidem communi verius est, prout videre est in pluribus textibus *causa 11. q. 1.* & absolutè Clerici nec volentes, nec inviti, etiam in causa Civili seculari Iudici cum præiudicio fori

privilegii se subicere possint *c. Si diligens 12. De foro competen.* recepta tamen in pluribus locis praxis, quòd in causa mota Civili Clerici coram Iudice seculari reconveniantur, damnari non debet, cum dici possit, tacitum intervenire consensum Pontificis in hac consuetudine plurimorum Regnorum immemoriali, &c.

§. IV.

In quibus causis habeat locum reconventio, vel non habeat?

In genere loquendo, & regulariter in omnibus causis reconventio locum habet, nisi expressè reperiat prohibita, modò iudex cognoscere causam illam reconventionis possit. Prohibetur autem expressè reconventio in causis criminalibus, ut docet *Glossa communiter recepta in c. 2. V. super suis h. r.* siue super patris, siue super minore crimine fiat reconventio, cum crimina non objectione aut relatione criminum, sed innocentia sua reus purgare debeat, nisi iudex utriusque partis ordinarius iudex esset, qui extra reconventionem utrumq; punire potest, aut conventus reus majus aliquod actori crimine objiciat, vel suam aut suorum injuriam persequatur, vel de crimine tantùm conventus civiliter actorem etiam de crimine civiliter, reconveniat, coram iudice utriusque competente. Et quamvis criminaliter conventus, pendente eodem iudicio actorem in causa civili reconvenire non possit, ne videantur delicta manere impunita, si ad civilem talem actionem distrahi possent, potest tamen reus conventus civiliter, pendente iudicio civili, actorem reconvenire criminaliter, cum ratio allata hæc non urgeat. Secundò in causa

Causis appellationum non datur reconventioni locus, ubi iudex ab actore non spontè eligitur, sed necessariò ob gravamen seu injuriam sibi factam aditur. Tertio spoliatus agens iudicio possessorio non potest reconveniri à Reo iudicio petitorio. Quarto non admittitur reconventio in causis executionis, quæ paratam habere debent executionem in bonis debitoris. Quintò locum non habet reconventio, si impleatur officium iudicis extrajudicialiter. Vide plura de his & aliis similibus alibi, vel apud Civilistas.

§. V.

Quando proponi debeat reconventio, & quomodo in illa procedendum?

Proponi debet reconventio in exordio litis statim, ante litis contestationem, vel statim post illam, antequam ulterius progrediatur, uti habetur in *Amben. De executoribus cap. 2. §. Sancimus 1. collat. 7. junctà Gloss. V. mox.* Et quamvis de jure Canonico reconventio fieri possit etiam in progressu litis, usque ad sententiam definitivam, uti patet ex *c. Dispensia. 3. §. Reus quoque. De rescript. in 6.* non tamen fieri potest in progressu litis cum eo privilegio, ut pari modo causæ conventionis, & reconventionis tractentur, sed unà expedità ad alteram transitu fieri debet; in aliis enim casibus, si debito tempore & modo reconventio apud eundem iudicem, etiam delegatum interposita fuit, potest compellere Iudex reconventum actorem

ad respondendum reconventioni, ut simul utraq; causa, tam conventionis, quàm reconventionis expediatur. *c. Ex literis 1. h. t.* (nisi priùs de causa una liqueat, aut reconveniens ultrò cedat favori suo, aut omnino deserat reconventionem) ita tamen, ut semper præcedentiam habeat conventionis cause, juxta illud, qui prior appellat, prior agit, *l. Qui appellat. 29. junctà Gloss. V. Qui appellat. ff. De iudic.*

Modus autem procedendi, qui observatur in causa conventionis, (præsertim vi rescripti alicujus impetrati) observari etiam debet in causa reconventionis, prout sumitur ex *c. Prudentiam. 2. h. t.* actoris enim & rei, ut ait Pontifex, in tali casu eadem est conditio, & jure eodem utique censeri debet, & hinc clausula posita in rescripto conventionis, ut procedatur v. g. appellatione remotà observari etiam debet in causa reconventionis, (etsi de hoc in rescripto delegationis nulla facta sit expressa mentio) & quidem non solum si ad instantiam actoris rescriptum impetratum est, ut vult *Gloss. fin. in c. 2. h. t.* sed etiam, si motu proprio in causa conventionis emanavit, ob eandem scilicet in utroque casu rationem; & si Reus vi rescripti impetrati ab actore tractus fuit ultra duas diætas extra Diocæsin, & ibi conventus, potest eodem favore fruens, ibidem reconvenire actorem: & si nolit actor respondere ad libellum reconventionis, nec tenebitur reus respondere ad libellum conventionis, &c.